

I den anledning skal jeg anmode det ærede finansudvalg om på mine vegne ved 2. behandling i folketinget af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1951—52 at ville stille følgende ændringsforslag:

Til § 13 III. O. Tilskud til landbrugskursus i henhold til lov nr. 100 af 8. maj 1908.

Kontoen forhøjes med . . . . . 112 600 kr.

Heri fragår:

Tilskud fra landbrugslotteriets overskud . . . . . 112 600 kr.

JENS SØNDERUP.

Til folketingets finansudvalg.

H. Kaare.

45

Landbrugsministeriet. København, den 24. april 1952.

L. journ. 1952 nr. 688.

På finansloven for finansåret 1951—52 er under finanslovkonto § 13 III. R. 4. a. optaget en bevilling, stor 1 437 900 kr., til tilskud til lettelse af mergeltransport og transport af jordbrugskalk under særlige forhold. Det danske Hedeselskab har i den i afskrift vedlagte skrivelse af 4. februar 1952 til statens mergeludvalg andraget om, at der må blive stillet et beløb af yderligere 400 000 kr. til rådighed til heromhandlede formål, og har til støtte herfor i nævnte skrivelse henvist til, at statsbane-, privatbane- og bådfragterne i den forløbne del af finansåret 1951—52 er steget betydeligt, ligesom afstandene for mergeltransporterne er steget bl. a. som følge af iværksættelse af merglingsarbejder på øerne, hvor afstanden mellem mergellejerne er større end i Jylland.

Til belysning af størrelsen af det årlige kalkbehov på dyrkede arealer her i landet har Det danske Hedeselskab meddelt følgende oplysninger:

„I Jylland udgør det dyrkede areal af ager og eng for tiden knap 2,2 mill. ha. På dette areal skal kalktilstanden ikke alene vedligeholdes, men også forbedres, da meget betydelige arealer er kalktrængende. Gennem den sidste menneskealder er med offentlig støtte merglet eller kalket et areal svarende til halvdelen af det dyrkede areal i Jylland, hvilket omtrent svarer til det kalkforbrug, der i samme tidsrum har fundet sted på dette areal. Man er således ikke her nået stort videre end til at opretholde kalktilstanden. Men også på Jyllands øvrige dyrkede arealer, ca. 1,1 mill. ha, og øernes godt 1 mill. ha er der på store områder brug for kalktilførsel. De kalktrangsundersøgelser, der hvert år udføres i meget stort omfang, viser, at kalktrangen er i stigning. I 1950 blev i Jylland 106 560 jordprøver undersøgt for kalktrang, og deraf var 60 pct. kalktrængende; de tilsvarende tal for 1951 var 82 555 prøver, hvoraf 63 pct. viste kalktrang.

Der kan med nogenlunde sikkerhed regnes med, at der hvert år i al fremtid skal tilføres landets dyrkede arealer godt 1 mill. t middelgod mergel eller tilsvarende mængder kulsur kalk i jordbrugskalk alene for at opretholde arealernes nuværende kalktilstand, og da kalktilstanden, som allerede nævnt, på meget store arealer af dyrket jord for tiden langt fra er tilfredsstillende, bør den årlige tilførsel foreløbig være væsentlig større.

Denne kalktilførsel vil være en nødvendighed for opretholdelse af intensivt landbrug og en økonomisk plantedyrkning. Det er en udmærket lønnende foranstaltning at afhjælpe kalktrangen på alle kalktrængende dyrkede arealer, og dette arbejde har medført, at man nu i Jyllands magre egne kan dyrke f. eks. sukkerroer og byg, hvilket ikke tidligere kunne lade sig gøre med tilfredsstillende resultat, men det er desuagtet stadig nødvendigt, at der fra statens side gives en vis støtte til dette arbejde, der ellers uvægerligt vil gå tilbage i stedet for at udvikles til gavn for samfundet, og en sådan støtte må også anses for nødvendig for at have fornøden kontrol med kalkhandelen, kalktrangsundersøgelsen m. v.“

Med hensyn til de i de senere år transporterede kalk- og mergelmængder og de dertil ydede fragttilskud kan oplyses følgende: